

Трийсет и втора глава

Дванайсетият ден от идването ни в Ранкодом беше важен за мъжете, които дойдоха с мен и жупана. Голяма част от тях щеше да участва в построяването на новото селище и затова трябваше да познава сечивата, които се използват от жителите на Ранкодом.

За известно време ученето на буквите в училището щеше да се прекрати, но по-късно пак щяхме да започнем, защото всички трябваше да се научат да пишат и четат. За всяко сечиво имаше написана отделна книга с упътвания за работа с него. Винко Станс беше използвал светещата плоча, за да могат тези книги да се напишат на нашия език. Той не можеше да направи това изведнъж, защото на светещата плоча трябваше да се дадат множество допълнителни нареждания, за да научи по-добре и нашия език. Затова Винко Станс проверяваше и поправяше всичко, което напишеше светещата плоча на нашия език, като сравняваше написаното с това в книгите на неговия език. Всяка поправка, която правеше Винко Станс се запомняше в свитъка на светещата плоча.

По-малките книги с упътвания за работа със сечивата Винко Станс беше приготвил още преди известно време. Той беше направил множество преписи, които раздаде на всички мъже. Разбира се, отначало те нямаше да могат да четат и разбират всичко, защото не бяха научили всички букви, но постепенно щяха да се научат да четат и все по-лесно да се съветват с тези книги как да работят със сечивата.

Затова отначало мъжете трябваше да се запознаят със сечивата в голямата стая, в която предния ден бяхме

обсъждали чертежите на новото ни село. Там някои от жителите на Ранкодом щяха да обясняват как да си служим с различни сечива.

Когато всички се бяхме събрали, Винко Станс застана най-отпред и вдигна дясната си ръка, за да се запази тишина в стаята. Тогава той каза:

- От днес започва много важно време в живота ви. Ще започнете да се подготвяте за работа по построяване на новото си село. Затова ще трябва да се запознаете с много сечива, които ще облекчават труда ви, и да се научите да работите с тях. Не трябва да забравяте едно: тези сечива използват силата на слънцето и вятъра и затова са много силни и могат да бъдат опасни, ако не знаете как да си служите с тях. Никой не бива да взема сечиво, което не познава и с което не се е научил да си служи. Когато хванете в ръце такова сечиво вие няма да знаете за какво служи и какво може да се случи при допир на ръката ви със сечивото. Всяко сечиво може да извършва определена работа и се управлява от човек. Но този човек трябва да знае как да го хване, къде се намират местата за даване на нареждане към сечивото с докосване или притискане. Ако не знаете къде да докоснете сечивото за спиране и пускане може при хващане да го пуснете внезапно и то да ви нарани. И не само това. То може да ви нанесе толкова тежки рани, от които може да не оживеете. Затова внимателно трябва да слушате обясненията и да гледате как се борави с всяко сечиво, което ще ви покажем. Постепенно ще се запознаете с много сечива и ще разберете как обикновено се работи с тях. Въпреки това, не трябва да забравяте това, което ви казах преди малко: не бива да вземате в ръце сечива, които не познавате. Сега ще започнем с най-лесните за използване сечива.

Винко Станс се обърна към един мъж, застанал

близо до него и му каза нещо на езика на Ранкодом. Мъжът се запъти към мястото, където бяха наредени множество странни сечива. Той се наведе и взе едно малко продълговато сечиво с форма на тръба.

С помощта на Винко Станс мъжът започна да показва сечивата и да обяснява:

- Това сечиво е най-обикновено. То служи не за работа, а да помага на работниците да осветяват някое място, което е на тъмно. Работи ето така.

Мъжът издигна пред нас сечивото и ни показа къде да го докоснем. Сечивото изведнъж светна толкова силно, че направо ни заслепи. Мъжът го насочи настрани и ние видяхме как един силен сноп светлина излиза от него. Там, където се допреше този сноп светлина, мястото се огряваше по-силно, отколкото от слънцето.

Всички одобрително зашепнаха помежду си. Такова сечиво беше много по-удобно и по-силно осветяващо от множество факли.

След това мъжът ни даде да вземем това сечиво и ние започнахме да си го предаваме от ръка на ръка и да светваме и загасваме снопа светлина.

Когато всички успяха да разгледат и опитат как се работи с това сечиво, мъжът продължи да ни показва други сечива. Той взе от подредените сечива едно друго, което приличаше на първото, и ни каза:

- Това сечиво много прилича на първото, което ви показах, но неговия лъч е много по-силен и е опасен, защото може да срязва дори и желязо. С това сечиво трябва да се борави много внимателно. Когато го вземете, ще видите върху него едно малко прозорче, приличащо на светеща плоча. На това прозорче се показват надписи, които обясняват колко силен ще бъде лъчът, когато пуснем сечивото да работи. Силата на този лъч може да бъде

намалена толкова, че сечивото изобщо да не бъде опасно, а с лъча да може да се измерва разстояние. Ето, когато докоснете тази част на малката светеща плочка, ще можете да избирате колко силен да бъде лъчът, а оттук ще можете да пускате сечивото да работи. Сега аз избирам най-малката сила на лъча. На светещата плочка се вижда знак – една малка и тъничка стрелкичка. Когато увеличавам силата на лъча, тази стрелкичка става все по-голяма и по-дебела. Когато стрелката започне да мига, означава, че лъчът вече е опасен за живи същества, затова на светещата плочка се появява надпис, който ви пита наистина ли искате да бъде толкова силен лъчът. Като докоснете знака вляво от този надпис, силата на лъча се намалява до безопасна за живо същество, а ако докоснете знака вдясно от надписа, лъчът остава опасен и сечивото започва да издава ето този предупредителен звук.

Всички чухме пронизителен повтарящ се звук, който излизаше от сечивото. Тогава мъжът ни показва къде ще докосне и ще пусне сечивото да работи и го насочи към една предварително поставена на пода дебела желязна греда. Когато пусна сечивото да работи, докато го беше насочил към желязната греда, от него излезе един блестящ лъч, който мигновено преряза дебелата желязна греда. Мъжът веднага спря сечивото. Всички в стаята направо ахнаха от изненада и възхищение. Никой все още не можеше да повярва, че такова малко сечиво може да среже мигновено една толкова дебела желязна греда.

По-нататък мъжът продължи да ни показва други сечива, с които щяхме да улесним работата си при строителството на новото ни село.

Това бяха по-малки сечива, с които можеше да се режат дървени трупи и дъски, или други, по-големи, с които можеше да се правят изкопи, в земята. Имаше

сечива, които помагаша тухлите и камъните да се нареждат бързо в точен ред в стената. Големите сечива мъжът щеше да ни покаже на мястото на строежа, защото в стаята не беше възможно.

Към пладне Винко Станс обяви, че е време за почивка, и всички се отправиха към домовете си.

